

Югозападен Университет „Неофит Рилски“

Правно - исторически факултет

2700 Благоевград, пл. „Георги Измирлиев - Македончето“

тел./факс: 073/88 66 1 7; e-mail: admin@law.swu.bg

СТАНОВИЩЕ

от

доц. д-р Тереза Тренчева

Преподавател в катедра „Библиотечен мениджмънт“ и
Зам.-председател на Университетска младежка академия за управление
на знанията (УМЛАУЗ) при Университета по библиотекознание
и информационни технологии (УниБИТ)

Външен член на научно жури определен със заповед
на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“

за дисертационен труд

на тема

« ПОЛИТИКАТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ПО ПРОБЛЕМИТЕ НА КИБЕРСИГУРНОСТТА »

за придобиване на образователната и научна степен „доктор“,
в област на висше образование **3. «Социални, стопански и правни науки»**
професионално направление **3.6. «Право»**
по научна специалност **05.05.15.**
«Международно право и международни отношения»

Автор на дисертационния труд:

Йосиф Йорданов Кочев

СОФИЯ

2015

1. Биографични данни и справка за образователната и научна дейност на кандидата.

Йосиф Йорданов Кочев е роден на 5 октомври 1988 година в гр. Благоевград. Завършва средното си образование през 2007 г. в Природо-математическа гимназия „Академик Сергей Павлович Корольов“ гр. Благоевград, с профил Химия и Биология. През 2007 година е приет в Югозападен университет „Неофит Рилски“, специалност Европеистика. През 2012 година получава магистърска степен, специалност Международни отношения, а на 09.10.2012 г. е назначен като асистент в катедра „Международно право и международни отношения“ към Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

През месец декември същата година взема активно участие в първата среща-дискусия по инициатива на Президента на Република България „Младежка визия за развитие на България“, насочена към насърчаване участието на млади хора в процеса на вземане на решения при определяне на приоритетите за развитие.

На 26 май 2013 година, Йосиф Кочев е зачислен като докторант чрез самостоятелна подготовка на обучение с тема на дисертационния труд: Политиката на Европейския съюз по проблемите на киберсигурността, в област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.6. „Право“, по научна специалност - „Международно право и международни отношения“, към катедра „МПМО“ на Правно-историческия факултет на Югозападен университет „Неофит Рилски“, гр. Благоевград.

Докторантът има три самостоятелни статии на български и английски език, в сборници с международно участие. Взема участие в Международното лятно училище за докторанти „Европейският съюз и Черноморският регион: предизвикателства и перспективи“, посещава лекционни курсове на английски език на тема „Американско бизнес право“ (American Business Law“).

Като асистент в катедра „Международно право и международни отношения“, Йосиф Кочев има минимална натовареност от 360 часа на година, и води семинарни упражнения по дисциплините Политология, Теория на международните отношения, Теория на външната политика, Външна политика на държавите от Югоизточна Европа.

Докторант Кочев също така участва в два вътрешноуниверситетски проекти по Наредба № 9 - Научноизследователски проект на тема: Европейският съюз и Черноморският регион: предизвикателства и перспективи- 2013 г.; През м. октомври 2013 г. взема участие в трета московска юридическа седмица „Кутафинские чтения“ в Москва, Русия, участва в разработване на интердисциплинарен курс от лекции. Академичен наставник е по проект „Студентски практики“, който се осъществява от Министерството на образованието и науката, с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Взема активно участие в техническото обезпечаване на кандидат-студентски, семестриални и държавни изпити, както и в изготвянето на документация, свързана с учебните програми и планове в специалностите „Международни отношения“ и „Европеистика“. От всичко казано до тук, може да се направи заключението, че докторанта има богата образователна и научна дейност.

2. Актуалност и значимост на изследвания проблем

Дисертационният труд на тема: **«ПОЛИТИКАТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ПО ПРОБЛЕМИТЕ НА КИБЕРСИГУРНОСТТА»**, разработен от **Йосиф Йорданов Кочев** е посветен на актуални и значими проблеми, произтичащи от една страна от предизвикателства, пред които е изправена международната общност и в частност Европейския съюз към настоящия момент – постоянно развиващите се киберзаплахи, и от друга страна – проблемите са колкото познати, толкова и неизвестни, съответстващи на динамиката в промените на новата среда за сигурност. Изследване, посветено на правните аспекти на киберсигурността е навременно и необходимо, имайки предвид наличието на ограничен брой задълбочени самостоятелни изследвания, както в национален така и в международен мащаб.

Авторът акцентира върху *«основните моменти в политиката за киберсигурност в ЕС, така и по-важните инициативи на ООН и НАТО в разглежданата сфера»*. Като в същият момент си поставя ограничението да изследва *«многоаспектното разбиране на понятието „киберсигурност“, акцентирайки върху*

формирането и приложението на политиката на Европейския съюз по проблемите на киберсигурността».

По последни статистики от м. юни 2014 г., потребителите на интернет са малко повече от 3 млрд., а потребителите на мобилни услуги са малко повече от 6 млрд. от общо 7 милиарда население в световен мащаб¹. Тези данни и все по-широкото навлизане на мобилните технологии във всички сфери на обществения живот разкриват нови възможности пред образованието, науката, достъпа до информация и киберсигурността. В съвременното международно право и международни отношения все повече започва да се говори за своеобразен процес на „дигитализация“, което означава, че политиката по киберсигурност заема водещо място. В този контекст темата на дисертационното изследване на докторант Йосиф Йорданов Кочев **е не само актуална, но и с висока значимост** при постигането на реално взаимодействие между различните страни и региони и да се постави началото на широко подкрепен от международната общност процес на по-тясно сътрудничество в областта на киберсигурността.

Разработката има **интердисциплинарен характер** и обхваща актуални въпроси от областта на правото на Европейския съюз, международните отношения и правото на международните организации, разглеждани в контекста на съвременното информационно общество.

3. Оценка на научните и практическите резултати и приноси на представения дисертационен труд.

Представеният за становище дисертационен труд е с общ обем 224 стандартни страници, разделен на увод, три глави, заключение, приноси на изследователската теза, библиография, списък на съкращенията, три приложения, и списък на публикациите на автора по темата. Научният апарат съдържа 198 информационни източника, от които 141 традиционни и 57 електронни URL адреса. Традиционните източници са разпределени съответно 23 на кирилица и 119 на латиница. Източниците са разнообразни, авторитетни и пълноценно са използвани в текста на автора. Цитираната научна литература е не само релевантна за темата, но при подбора на заглавията е търсено обособяването на

¹ По данни на Internet World Stats <http://www.internetworldstats.com/stats.htm>.

поне три нива на анализ: /1/ историко-теоретичен анализ на проблема; /2/ анализ на институционалния механизъм за приложение на политиката по киберсигурността в Европейския съюз; /3/ анализ на международното сътрудничество в областта на киберсигурността в дейността на водещи междуправителствени организации. За третото ниво е уместно да посоча, че казуса на България е разгледан през призмата на теоретичните модели и анализи на ООН и Стратегическата концепция на НАТО 2020, като с практико-приложно значение е изведеният модел на стратегия за киберсигурност на Република България.

Избраната структура на дисертационният труд следва общоприет стандарт в научните изследвания, като свидетелства не само за отлично познаване на изследваната проблематика, но и за стремеж изложението да се подчини на ясно дефинираните изследователски цели. Организацията на изложението свидетелства, че текстът е внимателно и многократно обмислен и съобразен с природата на изследването, но също така трябва да отбележа впечатляващата дисциплинираност при следването на избраната логика.

Дисертационният труд е коректно представен в изготвения от докторанта автореферат. В него е подчертана актуалността на проблематиката, изследователската хипотеза, целта, задачите, обекта, предмета, методологията, ограниченията, обхвата и апробацията на научната разработка. В обхвата на автореферата синтезирано е представено съдържанието на увода, трите глави, изводите, заключението и насоките за бъдеща изследователска работа. Включва също така приносните моменти и публикацииите по дисертационния труд.

4. Оценка на приносите в дисертационния труд

Цялостната оценка изисква да посоча, че предлаганият за становище дисертационен труд доказва уменията на докторант Йосиф Йорданов Кочев да провежда системно, многостранно и добре аргументирано изследване на един механизъм, като ще открие само няколко, които оставят силна следа при подробното запознаване с труда.

Приносът на труда е на **първо място** в историко-правният анализ на теоретичните конструкции, понятиения и терминологичен апарат в политиката на Европейския съюз по проблемите на киберсигурността.

На второ място с приносен характер е и проученият институционален механизъм за приложение на политиката по киберсигурността в Европейския съюз, като са проследени формирането, структурата и основните актове на институциите на ЕС за формиране на политиката за киберсигурност.

На трето място с практико-приложен принос е направеният анализ на националните стратегии за киберсигурност на държави членки на ЕС.

На четвърто място с приносен характер е представеният собствен модел на стратегия за киберсигурност на Република България.

Публикациите и участията в научни форуми свидетелстват за натрупаният изследователски интерес на Йосиф Йорданов Кочев към темата, но също така бележат и етапите в изследователския процес и съответните им конкретни резултати.

Дисертационният труд е добил добра обществена разгласа и това е видно от посочените от автора публикации. Те отразяват реално постиженията на докторанта и включват: един доклад на английски език и два доклада на български език.

5. Критични бележки

Задълбоченото запознаване с представеното дисертационноизследване дава основание да се направят и някои **критични бележки**:

- Авторът прави интересно проучване в първа глава, търсейки единна дефиниция на понятието «киберсигурност», като се спира на Стратегиите за киберсигурност на Естония, Финландия, Германия и Латвия, но разработката би могла да се обогати в бъдеще със съпоставителен анализ и на други страни членки на ЕС, имащи такива стратегии;
- Препоръчвам да се даде гласност на представения собствен модел на стратегия за киберсигурност на Република България, като по този начин се привлече вниманието на чуждестранни специалисти с цел

провокирането на диалог по навременно разглеждане проблем за изграждането на политика в областта на киберсигурността, както на национално така и на международно ниво;

- Препоръчвам при бъдещото издаване на дисертационния труд, като монография всички библиографски описания да бъдат преработени съгласно БДС 17377 - 96 в който са посочени правилата за библиографско цитиране.

Направените критични бележки не опровергават високата оценка и не намаляват неговите достойнства, а имат за цел неговото подобряване.

6. Заключение

Дисертационният труд напълно отговаря на изискванията в Чл. 6, ал. 3 от Закона за развитие на академичния състав, чл. 27 от Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Р България и чл. 53, ал. 1 от Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“, а именно на първо място показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания и способност за самостоятелно научно изследване; и на второ място съдържа, както научни, така и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос.

Гореизложеното ме кара убедително да изразя своята **«положителна оценка»** на предоставеният ми за становище дисертационен труд, като препоръчам на уважаемите членове на научното жури, да гласуват за присъждането на Йосиф Йорданов Кочев на образователната и научна степен «Доктор» в област на висше образование 3. «Социални, стопански и правни науки», професионално направление 3.6. «Право», по научна специалност 05.05.15. «Международно право и международни отношения»

07.07.2015 г.

Член на журито:

/доц. д-р Тереза Тренчева/